

REFERAT Nærheds- og Landdistriktsudvalget d. 29-05-2026

Mødedato Fredag d. 29. maj 2026 kl. 13:30

Mødested Hotel Strandtangen, Strandvejen 28, 7800 Skive

Mødedeltagere Morten Revsbeck, Charlotte Aaby, Lars Hansen, Mads Frandsen, Kasper Haagen Jensen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Godkendelse af udvalgsmaal for budget 2027.....	4
3. Godkendelse af budgetbidrag 2027-2030 for bevilling 101 Nærhed og Landdistrikt.....	5
4. Evaluering af temamøde med lokalrådene.....	7
5. Godkendelse af retningslinjer for pulje til lokalrådenes ønsker indenfor nærhed og vækst i lokalo	8
6. Drøftelse og beslutning om spørgsmål til brug ved møder med lokalrådene som led i kontaktpers	9
7. Drøftelse og beslutning om indledende arbejde med landdistriktpolitik.....	10
8. Drøftelse og beslutning om emner til Nærdemokratikonference 2026.....	12
9. Til orientering.....	13
10. Underskriftsside.....	14

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

Beslutning Nærheds- og Landdistriktsudvalget den 29-05-2026

Dagsorden godkendt.

Beskrivelse af sagen

Dagsordenen skal godkendes.

Punkt 2: 2. Godkendelse af udvalgsmaal for budget 2027

26/10491

Resume

Som en del af Silkeborg Kommunes styringsramme godkender fagudvalgene hver år udvalgsmaal for bevillingerne indenfor udvalgets område. Forslag til udvalgsmaal for 2026 for Nærheds- og Landdistriktsudvalget område er beskrevet i bilag 1.

Indstilling

Koncerndirektør Lauge Rud-Clemmensen indstiller til Nærheds- og Landdistriktsudvalget,

- at udvalgsmaal for 2027 for udvalgets område godkendes jf. bilag 1

Beslutning Nærheds- og Landdistriktsudvalget den 29-05-2026

Udvalgsmaale blev godkendt, idet udvalgsmaale suppleres med et udvalgsmaal med udvalgets fokus på landdistrikts. Målet lyder som følgende:

”I perioden 2026 - 2029 sætter vi ekstra fokus på landdistrikterne i Silkeborg Kommune - med ambitionen om, at gøre det attraktivt at bo, leve og arbejde i alle dele af Silkeborg Kommune. En af metoderne til at opnå målet, er stærke makkerskaber – eksempelvis med

- andre politiske udvalg
- lokalråd
- foreninger
- fonde
- mm.

Beskrivelse af sagen

Som en del af Silkeborg Kommunes styringsramme godkender fagudvalgene hvert år udvalgsmaal for bevillingerne indenfor udvalgets område. Styringsrammen beskriver den måde, der i Silkeborg Kommune arbejdes med at sætte politiske mål og understøtte realiseringen af maale indenfor den økonomiske ramme, der er til rådighed. Styringsrammen understøtter sammenhæng i målhierarkiet, så underordnede mål er koblet så klar som muligt til overordnede mål.

Kommunens politikker udmønter byrådets vision i målsætninger for forskellige dele af kommunens arbejde. Udvalgsmaale nedbryder politikernes mål i delmål for de enkelte fagområder. Udvalgsmaale kan fastsættes og dermed justeres hvert år, men kan også være langsigtede. Udvalgsmaale godkendes af fagudvalgene som en del af udvalgets samlede budgetbidrag. Udvalgsmaale kan være specifikke for et enkelt fagområde eller dække flere fagområder. En eventuel opfølgning på udvalgsmaale foretages i fagudvalgene.

Af bilag 1 fremgår forslag til udvalgsmaal for 2027 for Nærheds- og Landdistriktsudvalget.

Bilag

Bilag 1 - Udvalgsmaal Nærheds- og Landdistriktsudvalget

Punkt 3: 3. Godkendelse af budgetbidrag 2027-2030 for bevilling 101 Nærhed og Landdistrikt

26/10491

Resume

Nærheds- og Landdistriktsudvalget godkender budgetbidrag 2027-2030 for bevilling 101. Forslaget til budgetbidrag, som indstilles til godkendelse, overholder den udmeldte serviceudgiftsramme.

Indstilling

Koncerndirektør Lauge Rud-Clemmensen og økonomichefen indstiller til Nærheds- og Landdistriktsudvalget,

- at forslag til budgetbidrag 2027-2030 for bevilling 101 godkendes
- at det godkendes, at udvalget bemyndiger koncerndirektør Lauge Rud-Clemmensen til, efter udvalgets anvisning, at foretage justeringer og mindre korrektioner i budgetbidraget for bevilling 101, inden det fremsendes endeligt til Økonomiudvalget

Beslutning Nærheds- og Landdistriktsudvalget den 29-05-2026

Indstillingen godkendt.

Beskrivelse af sagen

Økonomiudvalget har på udvalgsmødet 7. april vedtaget budgetgrundlag og serviceudgiftsrammer for 2027-2030 samt proces for budgettering af serviceudgifter.

Den godkendte proces betyder, at det enkelte fagudvalg udarbejder budgetbidrag med udgangspunkt i den godkendte serviceudgiftsramme for alle udvalgets bevillinger.

Det enkelte fagudvalg har ansvaret for at udarbejde et budgetbidrag i balance – både for 2027 og overslagsårene, hvor eventuelle reduktionsbehov, såvel som udvidelser, skal håndteres gennem omprioriteringer inden for eget område.

Nærheds- og Landdistriktsudvalget skal på dette møde godkende budgetbidrag for udvalgets bevilling. Budgetbidraget fremsendes efterfølgende til Økonomiudvalget og vil indgå i den videre budgetproces.

Der er ingen aktuelle udfordringer på bevillingen, og budgettet er fastlagt ud fra det nuværende niveau. Der er udarbejdet et budgetforslag i balance.

Budgetdokumentet er vedlagt som bilag. Her er det beskrevet, hvilke aktiviteter, der ligger til grund for budgetforslaget.

Bilag

Bilag 1 - Budgetdokument bevilling 101 Nærhed og Landdistrikt

Punkt 4: 4. Evaluering af temamøde med lokalrådene

26/4989

Resume

Nærheds- og Landdistriktsudvalget evaluerer temamødet 9. april 2026 med lokalrådene.

Indstilling

Udviklingschefen indstiller til Nærheds- og Landdistriktsudvalget,

- at temamødet evalueres

Beslutning Nærheds- og Landdistriktsudvalget den 29-05-2026

Drøftet.

Beskrivelse af sagen

Nærheds- og Landdistriktsudvalgets temamøde med lokalrådene blev afviklet 9. april 2026 i Toftebjerg – Them Bibliotek & Medborgerhus. 23 ud af 30 lokalråd var tilmeldt temamødet.

Programmet indeholdt følgende punkter:

- a) Gensidig præsentation af lokalrådene og Nærheds- og Landdistriktsudvalget
- b) Præsentation af Nærheds- og Landdistriktsudvalgets forventninger til – og lokalrådenes drøftelse af – arbejdet i den kommende byrådsperiode v/Morten Vehl Revsbeck
- c) Kort introduktion til mobilitetsplan og fokus på kollektiv transport i landdistrikterne v/ Lars Emil Vindfeld Møller
- d) Kort introduktion til øget tryghed, øget beredskab og hjælpsomhed i samarbejde med Trygfonden v/Lauge Rud-Clemmensen

Nærheds- og Landdistriktsudvalget evaluerer temamødet med udgangspunkt i indholdet i programpunkterne, tiden til de enkelte punkter, faciliteter m.v.

Benyttede powerpoints vedlægges.

Bilag

Bilag 1 - PPT temamøde 09.04.2026

Punkt 5: 5. Godkendelse af retningslinjer for pulje til lokalrådenes ønsker indenfor nærhed og vækst i lokalområderne

26/5289

Resume

Nærheds- og Landdistriktsudvalget skal godkende retningslinjer for pulje til lokalrådenes ønsker indenfor nærhed og vækst i lokalområdet.

Indstilling

Udviklingschefen indstiller til Nærheds- og Landdistriktsudvalget,

- at retningslinjer for pulje til lokalrådenes ønsker indenfor nærhed og vækst i lokalområderne godkendes

Beslutning Nærheds- og Landdistriktsudvalget den 29-05-2026

Indstillingen godkendt med enkelte redaktionelle ændringer. Dertil laves der som supplement en blanket og der gives vejledning til at søge puljen.

Beskrivelse af sagen

Nærheds- og Landdistriktsudvalget har i forbindelse med overførselssagen fået overført 1,259 mio. kr., som var et mindreforbrug i 2025 på puljen til medfinansiering af lokalt initierede projekter. Beløbet er overført som driftsmidler.

Nærheds- og Landdistriktsudvalget havde på mødet 5. marts 2026 en indledende drøftelse af udmøntningen af det overførte beløb. Udvalget ønskede at udlodde en pulje på 600.000 kr. til lokalrådene, hvor der kan søges om midler til aktiviteter, der samler lokalområdet. Efterfølgende blev lokalrådene på temamødet 9. april 2026 orienteret om udvalgets drøftelser.

På baggrund af ovennævnte er der administrativt udarbejdet vedlagte retningslinjer til udvalgets godkendelse. Retningslinjerne omfatter processer/aktiviteter indenfor nærdemokratiområdet. Det er typisk initiativer, der fremmer/styrker det lokale nærdemokrati/fællesskab og som giver nærhed og vækst i lokalområdet.

Det er lokalrådene, der kan søge fra puljen, og der kan indgås samarbejde med andre foreninger om den pågældende aktivitet.

Der kan søges op til 50.000 kr. pr. aktivitet fra puljen, som i første omgang er på 600.000 kr.

Bilag

Bilag 1 - Retningslinjer for pulje til lokalrådene 2026

Punkt 6: 6. Drøftelse og beslutning om spørgsmål til brug ved møder med lokalrådene som led i kontaktpersonordningen

26/2118

Resume

Nærheds- og Landdistriktsudvalget skal drøfte og beslutte om der er fælles emner, spørgsmål el.lign., som er relevant for medlemmerne at drøfte ved møder med lokalrådene som led i kontaktpersonordningen.

Indstilling

Udviklingschefen indstiller til Nærheds- og Landdistriktsudvalget,

- at evt. fælles emner, spørgsmål el.lign. drøftes
- at der på baggrund af udvalgets drøftelse træffes beslutning, om der er fælles emner m.v., der ønskes drøftet ved møder med lokalrådene som led i kontaktpersonordningen

Beslutning Nærheds- og Landdistriktsudvalget den 29-05-2026

Indstillingen godkendt.

Beskrivelse af sagen

Nærheds- og Landdistriktsudvalget drøftede på møde 5. marts 2026 rammerne for kontaktpersonordningen. Drøftelsen tog udgangspunkt i rammerne, som Sundheds- og Nærhedsudvalget besluttede i 2023. Udvalget besluttede, at rammerne skulle fortsætte dog således, at ordningen gerne må bruges offensivt fra såvel lokalrådenes side og politikernes side.

Lokalrådene blev allerede i februar 2026 orienteret om de overordnede rammer via mail og efterfølgende blev rammerne omtalt på temamøde 9. april 2026 med lokalrådene.

På Nærheds- og Landdistriktsudvalgets møde 9. april 2026 blev der kort fremsat forslag, om der evt. skulle oplistes 2-3 spørgsmål, som der kan tales med lokalrådene om, - og som kan tages med retur til drøftelse i udvalget.

Udvalget skal derfor drøfte og beslutte, om der skal fastsættes fælles emner, spørgsmål el.lign., som kan drøftes med lokalrådene, - og i givet fald hvilke emner/spørgsmål.

Kontaktpersonordningen omfatter ikke konkret sagsbehandling eller drøftelse af økonomi, men i højere grad sparring, drøftelse af lokalrådets opgaver og områdets sammenhold m.m.

De overordnede spørgsmål kunne tage udgangspunkt i, hvordan det går med at varetage rollen som lokalråd, altså lokalrådenes opgaver, forankring/position i lokalområdet, kommunikation/vidensdeling m.v., - dvs. det at være områdets talerør.

Det foreslås, at der fremover sættes et tilbagevendende punkt på Nærheds- og Landdistriktsudvalgets dagsorden under orienteringspunktet, hvor tilbagemelding fra evt. møder med lokalråd kan gives.

Ajourført notat om kontaktpersonordningen vedlægges.

Bilag

Bilag 1 - Kontaktpersonordning mellem Nærheds- og Landdistriktsudvalget og lokalrådene

Punkt 7: 7. Drøftelse og beslutning om indledende arbejde med landdistriktspolitik

26/10923

Resume

Nærheds- og Landdistriktsudvalget skal drøfte og beslutte om det indledende arbejde med landdistriktspolitikken skal igangsættes. Dette kan f.eks. igangsættes via et strategisk arbejde med landdistriktsudvikling. Arbejdet foreslås baseret på Realdanias anerkendte metode, som giver et fælles og videns baseret grundlag for udvikling af levedygtige landsbyer. En indledende kortlægning viser, at landsbyerne har forskellige potentialer og udfordringer, hvorfor indsatserne må individualiseres. Som led heri ønskes lokalrådene inddraget via et spørgeskema om civilsamfundets styrke. En samlet politik skal understøtte en mere proaktiv og tværgående tilgang.

Indstilling

Udviklingschefen indstiller til Nærheds- og Landdistriktsudvalget,

- at det indledende arbejde med landdistriktspolitik drøftes
- at der på baggrund af drøftelsen træffes beslutning om igangsætning af spørgeskemaundersøgelse hos lokalrådene

Beslutning Nærheds- og Landdistriktsudvalget den 29-05-2026

Indstillingen godkendt idet arbejdet med landdistriktspolitikken igangsættes og spørgeskemaet sendes til lokalrådene.

Beskrivelse af sagen

Nærheds- og Landdistriktsudvalget har i opstarten haft fokus på nærdemokrati og lokalråd. Iagttagende udvalgets portefølje er tiden nu moden til at igangsætte et mere systematisk og strategisk arbejde med landdistriktsudvikling i kommunen.

Folketinget vedtog i 2018, at der med ”lov om ændring af lov om planlægning”, der trådte i kraft sommeren 2019, lovgivningsmæssigt er skærpet fokus på den strategiske planlægning for landsbyer. På den baggrund har Realdania udviklet en metode til strategisk planlægning af levedygtige landsbyer. Metoden har i de senere år fungeret som en anerkendt fremgangsmåde inden for landdistriktspolitik og er blandt andet anvendt af Viborg Kommune i udarbejdelsen af deres landdistriktspolitik.

Administrationen anbefaler, at Realdanias metode lægges til grund for arbejde med kommunens landdistriktspolitik. Metoden giver en systematisk og videns baseret tilgang, som kan understøtte prioritering af indsatser og sikre en ensartet og transparent tilgang.

Som led i forberedelsen er der udarbejdet basis-redegørelse på baggrund af en række parametre, der er fastlagt i Realdanias metode. Basis-redegørelsen tydeliggør, at landsbyerne har forskellige forudsætninger, styrker og udfordringer, og at der derfor ikke kan anvendes én ensartet løsning for alle.

Basis-redegørelsen omfatter 23 udvalgte landsbyer i Silkeborg Kommune med et indbyggertal på mellem ca. 200 og 2.500 indbyggere, hovedparten i størrelsesordenen 200–600 indbyggere. Udvælgelsen er foretaget med henblik på at opnå et varieret og repræsentativt grundlag for det videre strategiske arbejde. Redegørelsen udgør første skridt i processen, og arbejdet med landdistriktspolitikken vil blive videreført med henblik på, at der senere på året forelægges en samlet rapport for udvalget.

I Realdanias metode indgår desuden et spørgeskema, som har til formål at kortlægge styrken i det civile samfund, herunder lokalt engagement, organisering og samarbejde. Det anbefales at udsende spørgeskemaet til kommunens lokalråd.

Basis-redegørelsen incl. spørgsmål til spørgeskemaet vedlægges og vil blive præsenteret af udviklingskonsulent Lasse Thorsø Nielsen.

En samlet landdistriktspolitik vil give mulighed for en proaktiv tilgang til landdistriktsudvikling. Politikken kan samtidig fungere som en tværgående ramme og guide, så landdistriktshensyn i en kommunal kontekst tænkes ind i forbindelse med

både anlægs- og driftsopgaver under øvrige udvalg.

Bilag

Bilag 1 - Bilag til landdistriktpolitik

Punkt 8: 8. Drøftelse og beslutning om emner til Nærdemokratikonference 2026

26/10533

Resume

Nærheds- og Landdistriktsudvalget skal drøfte og beslutte hvilke emner, der skal være på Nærdemokratikonferencen 2026

Indstilling

Udviklingschefen indstiller til Nærheds- og Landdistriktsudvalget,

- at emner drøftes og det besluttes hvilke der skal arbejdes videre med

Beslutning Nærheds- og Landdistriktsudvalget den 29-05-2026

Drøftet.

Beskrivelse af sagen

Nærheds- og Landdistriktsudvalgets årsplan for 2026 indeholder i november måned en nærdemokratikonference. Konferencen er fastsat til torsdag 5. november 2026, fra kl. 18.00-21.00 i Rådhusets kantine.

Nærheds- og Landdistriktsudvalget skal drøfte og beslutte hvilke emner, som administrationen skal arbejde videre med til et program for konferencen.

Udvalget kan f.eks. lade sig inspirere af emnerne i programmet for Skivemødet 2026 <https://skivemoedet.dk/program/>, tilkendegivelser fra lokalrådene på temamødet 9. april, andre emner/temaer som udvalget gerne vil gå i dybden med osv.

Ellers er følgende temaer tidligere foreslået for udvalget

- Livskvalitet i landdistrikter
- Landdistriktsudvikling

Borgerinddragelse

Invitation til nærdemokratikonferencen sendes til alle lokalråd i Silkeborg Kommune samt til byrådet.

Økonomi

Udgifterne til nærdemokratikonferencen kan afholdes af Nærheds- og Landdistriktsudvalgets budget for 2026.

Punkt 9: 9. Til orientering

25/33298

Beslutning Nærheds- og Landdistriktsudvalget den 29-05-2026

Udover nedenstående blev der orienteret om:

- Dialogmødet den 3. september – lokalrådene i den nordlige del af kommunen. Udvalgs mødet skubbes til start umiddelbart før dialogmødet.
- Invitation til dialog den 12. juni – Gjern Lokalråd

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

”Nytænkende demokrati”

Efter ønske fra Nærheds- og Landdistriktsudvalget drøftes borgergruppe/ildsjæles præsentation af vision på forskellige politikområder. Præsentationen skete på byrådets dialogmøde med borgerne 27. januar 2026. Vision om ”Nytænkende demokrati” vedlægges.

Regionens elcykelprojekt Delecyklen

Region Midtjylland har udarbejdet en evaluering af elcykelprojektet Delecyklen, hvor landsbyer har testet om delecykler kunne være et alternativ til bil nummer to og om det at deles kunne styrke fællesskabet i landsbyer. Fra Silkeborg Kommune har deltaget: Hinge-Nørskovlund, Voel, Laven samt Bryrup, Vrads og Vinding. Evalueringen vedlægges.

Der er nu åbnet op for at søge om midler til ny fase af projektet. Som landsby kan der søges om op til 50.000 kr. med fokus på at teste om delecykler kan kobles på den kollektive transport. Der kan læses mere om puljen: [Om Delecyklen - fase 3 - Regional Udvikling](#).

Bilag

Bilag 1 - Nytænkende demokrati

Bilag 2 - Region Midtjyllands evaluering af elcykelprojekt Delecyklen

Punkt 10: 10. Underskriftsside

Beslutning Nærheds- og Landdistriktsudvalget den 29-05-2026

Protokollen underskrevet.

Beskrivelse af sagen

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend